

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 061-09-1/2022/6
Ljubljana, 20. 1. 2022

Predlog

Z A P I S N I K

25. izredne seje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki je bila v četrtek, 20. 1. 2022, v Velikem salonu/I, Šubičeva 4, Ljubljana¹.

Seja se je začela ob 9.00 in zaključila ob 9.30 uri.

Prisotni člani komisije:

- predsednik komisije: mag. Peter Požun,
- podpredsednik komisije: Danijel Kastelic,
- člani komisije: Igor Antauer, Mitja Gorenšček, Tomaž Horvat in
- nadomestni član: Samer Khalil (nadomestil Lidijo Jerkič).

Opravičeno odsotni člani komisije:

- Lidija Jerkič, dr. Matjaž Gams, Alojz Kovšca, Ladislav Rožič in Jože Smole.

Prisotni vabljeni:

- Soniboj Knežak, poslanec Državnega zbora, Poslanska skupina SD,
- mag. Valentina Vehovar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Gorazd Prah, strokovni sodelavec Poslanske skupine SD.

Sejo je sklical in vodil predsednik komisije mag. Peter Požun.

* * *

Dnevni red (PRISOTNIH 6, ZA 6, PROTI 0) :

1. Predlog zakona o začasnih ukrepih za preprečevanje energetske revščine (ZZUPER) – druga obravnava, EPA 2350-VIII.

Ad 1.)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o začasnih ukrepih za preprečevanje energetske revščine (ZZUPER), ki ga je v obravnavo po rednem postopku Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Matjažem Hanom (v nadaljevanju: predlagatelj).

---

¹ Prvotno sklicana v četrtek, 20. 1. 2022, ob 14. uri v 212/II in nato prestavljena na 9. uro v Velikem salonu/I.

Komisija predlog zakona **podpira** (PRISOTNIH 6, ZA 6, PROTI 0).

Komisija ugotavlja, da se s predlagano zakonsko novelo želi pomagati tistim prebivalcem Slovenije, ki spadajo med ranljive skupine (revni, socialno in delovno izključeni, starši oz. skrbniki) in se ne morejo kratkoročno prilagoditi podražitvi energentov. Posledično se predlaga sprejem začasnega ukrepa neposredne podpore posameznikom in družinam (upravičenci do starševskega dodatka, dodatka za nego otroka, materinskega oziroma starševskega nadomestila ter upravičenci do delnega izplačila za izgubljeni dohodek), ki ustrezajo zakonsko določenim socialnim merilom, in sicer v obliki energetskega dobropisa v vrednosti 150 evrov, kar naj bi pomagalo preprečevati energetske revščine. Do energetskega dobropisa v višini 40 evrov na otroka naj bi bili v Skladu za podnebne spremembe (v nadaljevanju: Sklad) po predlogu zakona upravičeni tudi starši oziroma skrbniki, ki prejemajo otroški dodatek do vključno 6. dohodkovnega razreda po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke. Po oceni predlagatelja bi upravičenci na navedeni podlagi lahko skupno unovčili okvirno 28 milijonov evrov neposrednih podpor v obliki energetskih dobropisov.

Model energetskega dobropisa je glede nabora upravičencev do t. i. energetskega vavčerja po pojasnilih predlagatelja zastavljen po vzoru solidarnostnih dodatkov iz 58.a člena Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP), glede načina uveljavljanja pravice za nakup oz. subvencije za energente za gospodinjsko rabo pa sledi zgledu bonov za vzpodbujanje gospodarstva in turizma iz 35. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE). Kot poudarja predlagatelj, gre za dobre prakse Vlade Republike Slovenije, vpeljane v okviru sprejema t. i. interventne zakonodaje, ki so se izkazale kot izvedljive, zato bi jih bilo smiselno uporabiti tudi v tem primeru.

Energetski dobropis v obliki dobroimetja pri Finančni upravi Republike Slovenije (FURS) naj bi omejen krog energetske revnih oz. socialno ogroženih unovčil za nakup energentov za gospodinjstva (električne energije, plina, kurilnega olja, kuriv in goriv) pri ponudnikih, registriranih za to dejavnost. Podatke o upravičencih naj bi FURS v elektronski obliki posredovalo ministrstvo, pristojno za socialne zadeve. FURS pa naj bi po prvem pripisu vrednosti energetskega dobropisa upravičence po pošti obvestil o začetnem stanju njihovega dobroimetja ter jim posredoval navodila za unovčenje. Upravičencem bi bil omogočen tudi vpogled do stanja energetskega dobropisa.

Ponudniki energentov naj bi v skladu s predloženo zakonsko novelo unovčena sredstva odšteli od zneska računa, nato pa na podlagi vnosa v informacijski sistem FURS prejeli povračilo iz Sklada za podnebne spremembe, kar naj bi bilo natančneje določeno z vladno uredbo. Predlagani način financiranja začasnega ukrepa energetskega dobropisa naj bi bil po pojasnilu predlagatelja skladen s skupnim evropskim okvirjem za omilitev energetske draginje, ki kot enega od možnih virov za pomoč energetske ogroženim navaja prihodke od trgovanja z emisijskimi kuponi, ki se v Republiki Sloveniji zbirajo ravno v Skladu. V slednjem se po ugotovitvah predlagatelja vsako leto zbere več sredstev, kot se jih uspe porabiti, zato se sredstva prenaša v prihodnja leta. Nov Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 (Uradni list RS, št. 101/21) pa v treh

letih zagotavlja 430 milijonov evrov razpoložljivih sredstev navedenega Sklada. Ker med naborom dejavnosti, ki jih lahko financira Sklad niso navedeni tudi ukrepi za preprečevanje energetske revščine in omilitev energetske draginje, se s predlogom zakona uvaja zakonske podlage za izvajanje navedenih ukrepov.

Upravičenci do 150 evrov vrednega energetskega dobropisa, ki se ne bi štel v dohodek pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (razen pri denarni socialni pomoči) in se od njega ne bi plačalo dohodnine, naj bi bili najbolj ogroženi posameznik, opredeljeni na podlagi prejetih socialnih transferjev. Predlagatelj kot potencialne upravičence navaja 75.000 najbolj socialno ogroženih posameznikov (v skladu s 4. členom predloga zakona gre za prejemnike denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, invalidskih nadomestil, družinskih pokojnin in družinskih invalidnin, veteranskih dodatkov in družinskih dodatkov iz naslova pravic vojnih invalidov (pri slednjih dveh kategorijah pod pogojem edinega prejemka) ter družinske pomočnike). Prejemnikov energetskega dobropisa v vrednosti 40 evrov na otroka iz drugega odstavka 4. člena predloga zakona pa naj bi bilo upravičenih 200.000 prejemnikov otroškega dodatka do vključno 6. dohodkovnega razreda.

Predlog zakona v 5. členu predvideva tudi prenosljivost dobropisa in njegovo unovčenje za plačilo računov, ki bremenijo upravičenca ali njegove sorodnike v ravni vrsti do drugega kolena, ki živijo v istem gospodinjstvu z upravičencem (stari starši, starši, otroci, otroci zakonca ali zunajzakonskega partnerja, vnuki), ali zakonske, zunajzakonske partnerje, partnerje v sklenjeni ali nesklenjeni partnerski zvezi. Prav tako pa tudi plačilo računov, ki se sicer glasijo na najemodajalca stanovanja, v najemnem stanovanju, pod pogojem sklenjene veljavne najemne pogodbe, ter unovčenje energetskega dobropisa za polnoletnega upravičenca, ki je postavljen pod skrbništvo. Prenos, odstop in unovčenje dobropisa po skrbniku naj bi se opravili na podlagi posebne izjave, natančneje opredeljeno z vladno uredbo.

Ker se Vlada Republike Slovenije do seje komisije do predloga zakona še ni opredelila, je bila Komisija seznanjena zgolj z mnenjem Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ). Slednje se strinja z namenom in cilji predloga zakona, prav tako podpira tudi pristop k njegovi pripravi - uvajanje sistemskih ukrepov, usmerjenih v specifične ranljive skupine. Ne glede na navedeno pa MDDSZ predloga zakona ne podpira, saj so se na področju energetike v času od vložitve obravnavanega predloga zakona v zakonodajno proceduro odprla še nekatera druga vprašanja, ki bi jih bilo po oceni ministrstva treba rešiti celovito, kar naj bi se zagotovilo z novim predlogom zakona, ki je že v pripravi v okviru Vlade Republike Slovenije.

Komisija ocenjuje, da bi čakanje na nov vladni predlog zakona in napovedane celovite rešitve za nedoločen čas (morebiti celo do naslednje kurilne sezone) neutemeljeno odmaknilo uveljavitev več kot nujnih ukrepov za ublažitev stiske, v kateri so se znašle najbolj ranljive skupine prebivalstva. Vse ostale težave, ki se jih že in se jih bo še zaznalo iz naslova višjih stroškovnih obremenitev, povezanih z energenti, pa se lahko po oceni komisije naslavlja tudi kasneje, z drugimi zakonodajnimi rešitvami in nadgradnjo trenutno predlaganih ukrepov.

Komisija prav tako ugotavlja, da aktualna energetska kriza Vlade Republike Slovenije ne bi smela presenetiti, saj se je napovedovala že dlje časa, zato bi se pričakovalo, da se bo ustrezne rešitve za odziv nanjo našlo še pred njenim nastopom oziroma da

bi se pravočasno ukrepalo nastanek krize preprečilo v največji možni meri (npr. z znižanjem trošarin, stroškov distribucije itd., predvsem na področjih, kjer ima država možnost neposrednega ukrepanja (prek podjetij v (večinski) državni lasti)). Še zlasti, ker v strukturi končnega stroška za potrošnika energentov večji del ne predstavljajo cene energentov, ampak predvsem vsi ostali stroški (omrežnine; prispevki, ki jih določa država; trošarine), na katere Vlada Republike Slovenije lahko vpliva.

Komisija aktualno predložene zakonske rešitve skupine poslank in poslancev ocenjuje kot dovolj preišljene z vidika njihove implementacije, kot ciljno usmerjene, ustrezno finančno podprte in kot primeren način za urejanje nastale problematike (ne npr. zgolj z znižanjem stopenj DDV). Sicer pa so v nadaljevanju zakonodajnega postopka še možne njihove izboljšave, če bo za to izražene dovolj politične volje. Pri tem poziva, da se odločitve v okviru obravnave predloga zakona sprejema z mislijo na dobrobit državljanov in ne s pozicije merjenja politične moči, ki je v tem primeru postranskega pomena.

Komisija predlogu zakona izreka podporo predvsem na podlagi zavedanja o realnih in težkih stiskah, v katerih so se znašli mnogi posamezniki in družine, ki potrebujejo pomoč v najkrajšem možnem času, saj se nahajamo sredi kurilne sezone. Ravno z obravnavanim predlogom zakona, ki je že v zakonodajni proceduri in ki se ga lahko uveljavi v najkrajšem možnem času, bi lahko energetske ogroženi prebivalci računali na sredstva iz naslova energetskega dobropisa v najkrajšem možnem roku (že do marca 2022). V nasprotnem primeru se bo država morala soočiti še s socialno krizo, ki jo bo zaradi pritiskov na centre za socialno delo zaradi socialne ogroženosti posameznikov v vsakem primeru primorana reševati preko sistema socialnih transferjev.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Peter Požun.

Mag. Nuša Zupanec
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun
predsednik komisije